

HOGYAN LETTEM KÖNYVTÁROS? GONDOLATOK AZ EGYETEMI KÖNYVTÁROSKÉPZÉSRŐL SZABÓ SÁNDOR

Már kora ifjúságomtól fogva a pedagógusi pálya vonzott, jövőmet alapvetően ezen a területen tudtam elképzelni. Az érettségi vizsgához, illetve a pályaválasztás időpontjához közeledve az ismerősök, barátok közül többen is felhívták a figyelmemet a könyvtári munka szépségeire, azonban én makacsul kitartottam eredeti elképzelésem mellett, és a tanári pályát választva 1954-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar-történelem szakára nyújtottam be felvételi kérelmemet, ahol aztán 1958-ban középiskolai tanári képesítést szereztem.

Ezekben az években nagyon nehéz volt, különösen Budapesten tanári pályán elhelyezkedni. Így adódott, hogy 1958 nyarát többnyire álláskereséssel töltöttem. Megszakítva a számos sikertelen próbálkozás sorozatát, mintegy kikapcsolódásként visszavitettem a Pedagógus Továbbképző Intézet Könyvtárából származó, az államvizsgára való felkészülés zűrzavarában hozzám került könyveket. A könyvtár vezetője rövid beszélgetés után közölte, hogy hamarosan náluk is lesz betöltendő üres állás, és bátorított, hogy adjam be pályázatomat. A váratlan lehetőséggel élve az állást megpályáztam, amit aztán kedvezően bíráltak el, és ezzel kezdetét vette mintegy félévszázados könyvtárosi pályafutásom.

Azonban hátra volt még egy „próbatétel.” Körülbelül egy hete dolgoztam a könyvtárban, amikor a Fővárosi Tanács Oktatási Főosztálya táviratban értesített, hogy nevelőtanári állást tudnak számomra biztosítani. Nagy volt a csábítás, azonban tekintettel arra, hogy a könyvtárosi állást ismeretlenül, szinte az utcáról betévedve nyertem el, tisztességtelennek, inkorrektnek éreztem volna, hogy egy hét után tovább álljak. Ezzel a döntésemmel végleg a könyvtárosság mellett köteleztem el magam.

A több évi gyakorló könyvtárosi munka során igyekeztem a szakma mind több területét megismerni, s közben kiegészítő szakon megszereztem a könyvtárosi szakképesítést. 1960–1963-ig voltam az ELTE Könyvtártudományi Tanszékének hallgatója. Hallgatótársaim között több vezető könyvtárosi munkakört betöltő kolléga is volt, például *Zallár Andor*, a Szegedi Tudományegyetem Orvostudományi Karának könyvtárigazgatója, vagy *Ruttkay Kálmán*, az ELTE Bölcsészettudományi Kar Angol Tanszékének korábbi egyetemi docense.

1962-ben a Könyvtártudományi és Módszertani Központ (KMK – a mai Könyvtári Intézet jogelődje) Oktatási Osztályára kerültem. Az 1960–70-es évek a magyar könyvtárügy számára komoly fejlődést, gazdagodást hozott, így sorra épültek a megyei és városi könyvtárak, a külföldi szakirodalom és tapasztalatok felhasználásával számos

új módszert, eljárást alkalmaztak. A KMK ezeknek a fejlesztő, modernizáló törekvéseknek fő mozgatója volt.

Ezekben az években szerveződtek az új könyvtárosképző intézmények, főiskolák (többek között Nyíregyháza, Szombathely), elindult a könyvtárosok továbbképzése. Magam is ezekben az években kapcsolódtam be az oktató munkába. A KMK-ban eltöltött tizenhárom év után 1976-ban kaptam meghívást az ELTE Könyvtártudományi Tanszékére, ahol *Szentmihályi János* után vehettem át a *Tájékoztatás, információforrások, bibliográfia* című stúdium oktatását és gondozását. A felsőoktatásban eltöltött három évtized tapasztalataira visszaemlékezve a továbbiakban két gondolatot szeretnék felidézni.

A Könyvtártudományi Tanszékre mindig is jellemző volt, hogy nagyon jó kapcsolatot ápolt hallgatóival. Különböző szakmai rendezvények, ünnepek, kirándulások, mind-mind hozzájárultak a kari szinten is közismert, irigyelt jó légkörhöz. A tanszék oktatói rendszeresen segítették a végzős hallgatók megfelelő elhelyezkedését, és később is igyekeztek nyomon követni sorsuk alakulását. Nem véletlen, hogy *Fülöp Géza* tanár úrnak 1959-ig visszamenőleg megvolt a nappali tagozaton végzett hallgatók névsora. Mindez nagyban segítette, hogy a friss diplomások a könyvtáros pályát választották hivatásul.

Szakmai körökben ma is köztudott, hogy könyvtáros diplomával könyvtáron kívül, az élet legkülönbözőbb területeire is elvetődnek a hallgatók. Ez azzal is magyarázható, hogy az évek során jól konvertálható, sok helyütt kamatoztatható ismeretekhez jutnak. Ez persze veszteséget jelent a könyvtáros szakma számára, de a hallgató boldogulását nagyban megkönnyítheti, s ez napjainkban különösen fontos. Reméljük azonban, hogy közülük többen visszatérnek eredeti szakmájukhoz!